

POZDRAVNI GOVOR

na 7. hrvatskim danima biomase

„Mogućnosti regionalnog razvoja kroz povećanje novostvorene vrijednosti energetskim korištenjem poljoprivredne i šumske biomase“

Poštovane dame i gospodo, drage kolegice i kolege, ovdje, na našim 7. hrvatskim danima biomase sve vas srdačno pozdravljam ovdje u Pastoralnom centru „Emaus“ Franjevačkog samostana u Našicama, a posebno pozdravljam među nama zastupnika Hrvatskog sabora, gosp. Đuru Popijača.

Radujem se da po sedmi put imamo kao suorganizatora Hrvatske šume d.o.o. za naše hrvatske dane biomase. Na ovoj zajedničkoj suradnji htio bi se posebno zahvaliti gospodinu Vlatku Podnaru, voditelju UŠP Našice koji će se također naknadno obratiti skupu u ime Ivana Pavelića, predsjednika Uprave HŠ d.o.o.

Pozdravljam gosp. Gorana Rubina, pomoćnika ministra u Upravi za šumarstvo koji će nam se kasnije obratiti svojim govorom, a ovdje je nazočan u ime našeg pokrovitelja, Ministarstva poljoprivrede.

Pozdravljam i sve ostale izlagače današnjeg stručnog skupa, posebno gđu Kristinu Čelić iz Ministarstva gospodarstva, kao i gosp. Marina Kukoča iz Ministarstva poljoprivrede, koji su doprinijeli našem simpoziju i želim im dobrodošlicu.

Osim toga srdačno pozdravljam predstavnike javnog priopćavanja i udruga koji su upoznali javnost s ciljem ovoga skupa te će njegove zaključke također iznijeti pred javnost.

Moje pozdrave upućujem i svim nazočnima iz Hrvatskih šuma d.o.o. Zagreb te Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije, kao i članove Hrvatskog šumarskog društva, koji već godinama podupiru naš posao s mnogo energije i strpljenja.

Osobito mi je drago da mogu pozdraviti i predstavnika Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, Strojarsko – brodograđevnog fakulteta, Šumarskog fakulteta u Zagrebu te Elektrotehničkog i Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Poseban pozdrav upućujem i predstavnicima Hrvatskog šumarskog instituta u Jastrebarskom i Brodarskog instituta Zagreb.

Posebno želim pozdraviti i sve one koji doprinose uspješnom održavanju ovog skupa:

- fra Dragutina Bedeničića, gvardijana i ostale fratre samostana sv. Antuna Padovanskog u Našicama kao domaćine, zahvaljujem na njihovoj potpori već petu godinu za redom
- gospodin Robert Rigo i Udruga informatičara „Info“ Našice koji pružaju podršku cijelom skupu već sedmu godinu za redom
- gospođa Silvija Lučevnjak, predsjednica Ogranka Matice hrvatske u Našicama kao jedan od utemeljitelja cjelokupnog Festivala i suorganizator skupa
- i na kraju predstavnike Uprave NEXE Gupe d.d. koji također petu godinu za redom podupiru Hrvatske dane biomase i sudjeluju kao izlagači.

Težište ovogodišnjeg znanstveno-stručnog skupa je stvaranje 30-ak energetske autarkičnih (nezavisnih) regija u RH (u Austriji ima danas 85 Klimatskih i energetskih modela regija do 60.000 stanovnika u kojoj je Güssing jedan od 6 predvodnika!), po modelu „Das ÖkoEnergieland“, na primjeru „Regionalnog energetskog koncepta „Ekoeenergetski našički kraj“ (to je Grad Našice i susjednih pet općina) i to „energijom iz biomase“ i „sunčevom energijom“ koji se upravo izrađuje po metodologiji i prema iskustvima stručnjaka iz EEE Güssing. Nadam se i vjerujem da će do 8. hrvatskih dana biomase energetske koncept našičkog kraja biti gotov.

Veliki broj nezaposlenih u Hrvatskoj (danas oko 350.000) je razlog zajedničkog djelovanja ne samo **politike** (Vlada RH je 1. srpnja 2007. uredila „Tarifnim sustavom“ poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora

energije (OIE), i novim Tarifnim sustavom iz 2012., a Sabor RH u listopadu 2009. donio Strategiju energetskog razvoja RH do 2020. godine), **gospodarstva** (HUP 5. svibnja 2011. za razvoj RH 2011. – 2015. Kapital i radna mjesta „ruku pod ruku“) i **znanosti** (na FER-u 18. 4. 2011. devet dekana tehničkih i biotehničkih fakulteta donijeli su Deklaraciju „OIE, napredne energetske mreže i energetska učinkovitost“), nego i **banaka, lokalnih zajednica, sindikata i civilnog društva.**

Prema **podacima UNDP-a (2010.) u RH do 2020.** godine upotrebom biomase potencijali izravnih zelenih radnih mjesta (proizvodnja opreme i održavanja postrojenja) iznose 5,5 tisuća i 55 tisuća neizravnih zelenih radnih mjesta (u popratnoj industriji). Danas u svijetu ima preko 2,3 milijuna zaposlenih u području OIE, od toga gotovo polovica otpada na biomasu i biogoriva. **EU – strategijom „Agenda 2020.“** predviđa se u EU do 2020. godine stvoriti 3 milijuna zelenih radnih mjesta. **Austrijskim Master-planom** zelena radna mjesta (listopad 2010.) pod motom: „Više radnih mjesta kroz zelena radna mjesta“! procijenjen je potencijal u sektorima OIE od 100.000 zelenih radnih mjesta do 2020. godine, od čega 6,5 tisuća otpada na biomasu. Inače, danas u Austriji više od 185.000 zaposlenih radi na poslovima zelenih radnih mjesta, tj. svako 20. radno mjesto od ukupno zaposlenih.

Budući da Hrvatska svoj gospodarski rast temelji na načelima potrajnog gospodarenja šumama i održivog razvoja poljoprivrede, ulaganjem u OIE, nadam se da će se razmjenom iskustava s EEE Güssing iz Austrije stvoriti pretpostavke za izlazak RH iz nezavidne gospodarske situacije – stvaranjem novih „zelenih radnih mjesta“ u hrvatskom gospodarstvu u vremenu kada Hrvatska ulazi 1. srpnja 2013. kao 26 članica u Europsku uniju!

Na prvih šest stručnih skupova o biomasi težište je bilo na:

- 2006. toplifikaciji naselja
- 2007. proizvodnji peleta
- 2008. kogeneracijskim postrojenjima
- 2009. bioplinskim postrojenjima

- 2010. proizvodnja biogoriva
- 2011. stvaranje „zelenih radnih mjesta“

U vrijeme globalne krize te rasta cijena fosilnih goriva i njihovog negativnog utjecaja na promjenu klime, cilj 7. hrvatskih dana biomase je ukazati na značajne potencijale i mogućnosti energetske uporabe biomase i sunčeve energije, zakonsku regulativu, poticaje i sufinanciranje projekata na području biomase, sunčeve energije i bioplina u Hrvatskoj. Stoga ove godine imamo mogućnosti vidjeti nekoliko vrlo kvalitetnih domaćih postrojenja koji su već u funkciji (bioplinska postrojenja, fotovoltaike i kogeneracije).

Prelazak na biomasu i sunčevu energiju u opskrbi bioenergijom u obliku električne, toplinske-rashladne energije i bioplina, temeljna je pretpostavka za izlazak iz krize i sigurna je šansa te kogač zamašnjak brzog oporavka hrvatskog gospodarstva! **Biomasa**: stvara neovisnost o uveznoj energiji, **otvara nova radna mjesta**, otvara šanse izvozu, jača regije i unapređuje zaštitu okoliša.

Vlada Republike Hrvatske spoznala je važnost OIE i 2007. i 2012. uredila „tarifnim sustavom“ poticanje proizvodnje električne energije iz vjetrova, biomase, sunca, geotermalne energije i vodene snage. Po visini tarifa RH je četvrta zemlja u Europi. Isto je rezultiralo (u vremenu od 1. srpnja 2007. do kolovoza 2012.) velikim interesom, **projekti u tijeku** – sklopljeni ugovori s **HROTE**, **ali još nisu priključeni na mrežu** od 102 elektrana OIE sa 188,4 MWel snage, te **povlaštenih proizvođača** 93 elektrane OIE koje isporučuju energiju u mrežu sa 157,8 MWel od čega su 7 zahtjeva elektrana na bioplin električne snage 6,1 MW, 3 zahtjeva elektrana na biomasu električne snage 6,7 MW i 68 zahtjeva elektrana na sunčevu energiju električne snage 2,2 MW. **Veća uporaba OIE** (140 MW u elektranama na biomasu i 45 MW u elektranama na sunčevu energiju) **do 2020. potiče se sredstvima potrošača električne energije** i zbog toga treba biti **u funkciji razvoja hrvatskog gospodarstva**.

Tokom 2009. godine donesen je i Zakon o biogorivima za prijevoz.

Dosadašnje mjere i poticaji Vlade RH i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost dali su samo podstrek na području toplinske i rashladne energije iz OIE.

Nadam se, **da će Vlada RH do kraja 2012. godine:**

1. donijeti **sustav poticaja za proizvodnju toplinske i rashladne energije** iz biomase, sunčeve i geotermalne energije (kao što je 2007. godine donijela i „tarifni sustav“) i tako omogućiti korištenje raspoloživih hrvatskih potencijala OIE, a posebno šumske (3,3 mil. m³) i poljoprivredne biomase (s oko 300.000 ha oranica). U Energetskoj strategiji Republike Hrvatske treba dati prednost domaćim OIE u odnosu na fosilna i nuklearna goriva. Primjer za to je **danas energetski autarkična (nezavisna) regija Güssing u Austriji**, a ovom prigodom posebno pozdravljam gospodina Petra Vadasza, gradonačelnika Güssinga i predsjednika Uprave EEE Güssing, kao i g. Franza Jandrisitsa, člana uprave EEE Güssing i današnjeg izlagača, koji će na ovom skupu predstaviti svoja iskustva na području primjene OIE.
2. prihvatiti **Gradečku deklaraciju** sa Srednjoeuropske konferencije o biomasi 2011., koja predviđa razvoj bioenergije u srednjoj Europi, jačanje regija i stvaranje radnih mjesta za domaće stanovništvo. Ona u primjeni biomase iz poljoprivrede i šumarstva vidi kao poseban prioritet u opskrbi toplinskom energijom, kao i kombiniranoj proizvodnji struje i topline. S ovog skupa ćemo Gradečku deklaraciju proslijediti na adresu Vlade RH.

Moje dame i gospodo, sigurno s nestrpljenjem očekujete početak izlaganja naših uglednih gostiju, o mogućnosti uporabe obnovljivih sirovina kao energenta danas i u budućnosti.

Želim svima vama, a posebno gostima iz Austrije, te susjedne Slovenije i Srbije u Našicama uspješne 7. dane biomase i ugodan boravak u našem gradiću čiji će vas gradonačelnik, mr. Krešimir Žagar također pozdraviti, s nadom da će ovaj skup i ovom prigodom rezultirati dragocjenim razgovorima i poslovnim kontaktima na području razvijanja tržišta obnovljivih izvora energije u Hrvatskoj, kao i nastavku suradnje s EEE Güssing iz Austrije. Vjerujem da ćete kućama ponijeti dragocjene stručne informacije i poticaje, kako bi korištenjem domaćih potencijala OIE smanjili rastuću ovisnost Europe i RH o visokom odljevu kapitala iz regije za kupnju fosilnih goriva i otvorili nove pogone i nova radna mjesta.

Hvala na pažnji!

Josip Dundović, predsjednik Hrvatske udruge za biomasu

DODATAK- pozdravi

1. mr. sc. Josip Dundović
2. Vlatko Podnar, voditelj Hrvatskih šuma d.o.o. UŠP Našice
3. mr. sc. Krešimir Žagar, gradonačelnik
4. mr. sc. Goran Rubin, pomoćnik ministra za šumarstvo